

Samferdselsdepartementet

Postboks 8010 Dep,
0030 Oslo

REF: OG
Dato: 30.09.2024

ENDRING YRKESTRANSPORTLOVA - TILBAKEHOLD

Det vises til Kollektivtrafikkforeningens brev [«Forslag til endring av Yrkestransportloven §33 \(2\)»](#), innsendt 6. juli 2021 og høringsvar [«Tilbakeholdsrett for innleide billettkontrollører»](#) av 20. oktober 2022.

Etter dette har Kollektivtrafikkforeningen vært i dialog med Samferdselsdepartementet flere ganger i forbindelse med utarbeidelsen av felles Reisevilkår for kollektivaktørene, også benevnt Transportvilkår, der spørsmålet om tilbakehold også har vært diskutert.

For en stund siden fikk vi muntlig forespørsel fra Samferdselsdepartementet om utfordringen ved at innleide vektere ikke har tilbakeholdsrett fortsatt er like stort.

Vi har forespurt våre medlemmer om dette, og svaret er unisont JA.

Utfordringen er grundig redegjort for i de to nevnte brevene av 6. juni 2021 og 20. oktober 2022.

Problemene dette medfører øker i styrke år for år, når det utvikles en kultur for at det er helt greit blant enkelte grupper reisende å stikke av i stedet for å vise billett eller oppgi personalia om de ikke har gyldig billett.

Vi har forespurt medlemmene om status hos dem. Ingen av de som har svart har vektere in-house, av de årsaker som er beskrevet i brev tidligere. I tillegg har vi fått følgende innspill:

- Ca 40 % av de som ikke viser gyldig billett velger å gå fra kontroll, og vi har sett en økning etter en artikkel i VG før sommeren¹. Noen kunder har denne artikkelen på telefonen og viser til kontrollørene ved kontroll.
- Vi ser en økning i kunder som blander seg inn ved utstedelse av gebyr. De informerer om at vedkommende bare kan gå fra gebyret.

---

¹ [Kan du bare gå fra boten på kollektivtransport? \(vg.no\)](#)

- I ulike Facebook grupper og på Tiktok er det mye informasjon at man bare kan gå fra gebyret.
- Kundene skjønner ikke at Sporveien har tilbakeholdsrett, noe som skaper unødvendige konflikter der.
- Vi har i liten grad vært med på kontroll da vi uansett ikke ønsker at vektere skal fysisk holde tilbake, men det er forskjell på å ha muligheten og praktisering rundt det mot slik som det er nå når kundene bevisst prøver å provosere rundt dette opp mot vekterne.
- Vi har fått tydelig tilbakemelding fra vekterne at det er flere som provoserer og prøver å provosere frem hendelser fordi de vet at vektere ikke har lov til å holde igjen.
- Det spres og omtales i Facebook grupper som har mange tusen medlemmer. Det er ikke det at vi ønsker å fysisk holde igjen kunder, men det er et stort gap fra reglene slik de er i dag med mange som er bevisst dette, og det å ha muligheten til å holde igjen.
- En lovendring vil bedre arbeidshverdagen til vekterne betraktelig.
- I tillegg så er man mer avhengig av å bruke Politi til ID- sjekk, og Politiet har i mindre grad enn før mulighet til å bistå med dette.
- Det var så å si ingen problemer med dette i perioden vi hadde tilbakehold (2003-2020). Det var da ikke nødvendig å utøve tilbakehold, fordi de som ikke har gyldig billett visste at man kunne.
- Billettkontroll blir et dårligvirkemiddel for å sikre inntektene så lenge denne lovendringen uteblir. Kollektivtrafikken over hele Norge taper store summer hvert år på dette.

Det er en kraftig økning i kostnader for å sikre billettinntekter. Skyss i Vestland oppgir at de bruker nær tre ganger så mye ressurser på dette arbeidet i 2024 som de gjorde i 2021.

Konklusjonen er at har etablert seg ukultur blant enkelte kundegrupper, der de ser på det å snike på kollektivtrafikken som helt greit. Det er derfor helt nødvendig at kollektivselskapene får tilbake muligheten til å holde tilbake som et viktig verktøy for å sikre inntjening og inntekter til bransjen.

Vi ber Samferdselsdepartementet om snarlig å starte arbeidet med endring av Yrkestransportloven.

Med vennlig hilsen

Olov Grøtting (sign)
Daglig leder
Kollektivtrafikkforeningen